

دستورالعمل جزء ۱ تا ۹ بند (الف) تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور

فصل اول-تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱- اصطلاحات مذکور در این دستورالعمل در معانی زیر بکار می‌رود:

۱. شورا: شورای موضوع بند الف تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰
۲. رئیس شورا: وزیر امور اقتصادی و دارایی
۳. وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی
۴. موسسه عامل: بانک‌ها و صندوق کارآفرینی امید پس از تصویب اساسنامه آن
۵. دستگاه اجرایی: وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت راه و شهرسازی، وزارت نفت، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش و معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور
۶. نهاد حمایتی: بنیاد برکت ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی
۷. واگذارنده اعتبار: دستگاه‌های موضوع جزء ۵ و ۶ این ماده
۸. قرارداد عاملیت: قراردادی که میان واگذارنده اعتبار و موسسه عامل بر اساس ضوابط این دستورالعمل منعقد و مطابق آن وجوه موضوع این دستورالعمل از سوی واگذارنده اعتبار به موسسه عامل واگذار می‌گردد تا به شکل سپرده‌گذاری به منظور اعطای تسهیلات تلفیقی و یارانه سود تسهیلات و با معرفی واگذارنده اعتبار در اختیار متقاضی قرار گیرد.
۹. دبیرخانه: دبیرخانه شورا مستقر در معاونت امور اقتصادی وزارت
۱۰. متقاضی: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی بخش‌های خصوصی و تعاونی دارنده مجوز فعالیت از دستگاه اجرایی
۱۱. واحد تولیدی: بنگاه اقتصادی تولید کننده کالا و یا خدمات

۱۲. کسب و کار خانگی: هر نوع فعالیت اقتصادی که در محل سکونت شخصی راه اندازی می شود و از دستگاه اجرایی مربوطه دارای تائیدیه باشد.

۱۳. واحدهای تولیدی خرد: بنگاههایی با تعداد ۱ تا ۴ نفر نیروی کار

۱۴. واحدهای تولیدی کوچک: بنگاههایی با تعداد ۵ تا ۹ نفر نیروی کار

۱۵. واحدهای تولیدی متوسط: بنگاههایی با تعداد ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی کار

۱۶. واحدهای تولیدی بزرگ: بنگاههایی با تعداد بیش از ۵۰ نفر نیروی کار

۱۷. شرکت دانش بنیان: شرکتها و موسساتی که در زمینه "گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری" و "تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه" شامل (طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوریهای برتر و با ارزش افزوده بالا فعالیت می نمایند.

۱۸. واحدهای تولیدی پیشران: منظور واحدهایی است که پیوندهای بیشتری با سایر واحدهای تولیدی داشته و با راه اندازی آنها، تولید کل اقتصاد با نرخ فزاینده ای رشد می یابد.

۱۹. رسته های اولویت دار: مجموعه ای از فعالیت های اقتصادی مبتنی بر زنجیره ارزش و مزیت های منطقه ای و یا استانی

فصل دوم- منابع و مصارف

ماده ۲- منابع مالی موضوع این دستورالعمل به شرح زیر است:

۱. مبلغ سیصد و بیست هزار میلیارد (۳۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع ردیف (۲۸) مصارف جدول تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.

۲. وجوه حاصل از تنفیذ بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور.

۳. منابع داخلی موسسات عامل، بر اساس جزء (۴) بند الف تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.

۴. منابع در اختیار و مجاز دستگاه اجرایی مرتبط، بر اساس جزء (۴) بند الف تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.

۵. منابع صندوق توسعه ملی، بر اساس جزء (۴) بند الف تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور.

۶. سود حاصل از سپرده منابع در موسسه عامل.

۷. جرایم موضوع تبصره (۳) ماده (۳).

ماده ۳- منابع موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۶) و (۷) ماده (۲) توسط دستگاه اجرایی با حداقل نرخ سود پنج درصد در موسسه عامل با اولویت بانک های توسعه ای و تخصصی و صندوق کارآفرینی امید، سپرده گذاری می شود

تا پس از تلفیق با هر یک از منابع بانکی، منابع صندوق توسعه ملی و منابع دستگاه اجرایی از طریق موسسه عامل طرف قرارداد عاملیت در قالب تسهیلات با رعایت اولویت‌های مندرج در این دستورالعمل به متقاضیان پرداخت شود.

تبصره ۱- موسسه عامل موظف است اعتبار قابل پرداخت به‌عنوان یارانه سود تسهیلات را برای کل دوره قرارداد محاسبه نماید و از اعتبار کل کسر و در حساب مربوط به طرح با عنوان وجوه تعهد شده مسدود نماید. به‌وجوه مذکور سودی معادل نرخ سود سپرده بلندمدت یکساله (مصوب شورای پول و اعتبار) تعلق می‌گیرد و مبالغ حاصل در انتهای هر سال مالی به حساب دستگاه اجرایی مربوط به این وجوه واریز می‌گردد.

تبصره ۲- موسسه عامل موظف است از منابع داخلی خود حداقل یک برابر سقف اعتبارات تخصیص یافته از منابع این دستورالعمل را برای اعطای تسهیلات به متقاضیان اختصاص دهد و دستگاه اجرایی می‌بایست این موضوع را در قرارداد عاملیت لحاظ کند.

تبصره ۳- موسسه عامل موظف است چنانچه بعد از معرفی متقاضی دریافت وام، اخذ پذیرش و تکمیل مدارک و مستندات مربوطه در پرداخت وام به متقاضی بیش از ۱۵ روز تأخیر نماید، جریمه‌ای معادل وجه التزام مقرر در قرارداد عاملیت به ماخذ سهم واگذارنده اعتبار طرح معرفی شده را به حساب منابع موضوع این دستورالعمل واریز نماید. مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این امر بر عهده دستگاه اجرایی مربوطه است.

تبصره ۴- نرخ کارمزد موسسه عامل برای عاملیت منابع موضوع این دستورالعمل یک درصد تعیین می‌شود.

ماده ۴- مصارف موضوع این دستورالعمل به شرح زیر است:

- ۱- سهم دستگاه‌های اجرایی با لحاظ برنامه کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از منابع بند (۱) ماده (۲) به شرح جدول زیر تعیین می‌شود.

جدول (۱): سهم دستگاه‌های اجرایی از منابع بند (۱) ماده (۲) دستورالعمل - میلیارد ریال

عنوان	تسهیلات
وزارت جهاد کشاورزی	۶۸۰۰۰
وزارت صنعت، معدن و تجارت	۵۹۵۰۰
وزارت راه و شهرسازی	۵۹۵۰۰
وزارت نفت	۴۲۵۰۰
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۱۲۷۵۰
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	۸۵۰۰
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۸۵۰۰
معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور	۱۲۷۵۰
جمع	۲۷۲۰۰۰

۲- مبلغ ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) به منظور پشتیبانی فنی و پایدارسازی و ضمانت اشتغال محرومین به کمیته امداد امام خمینی (ره) هفتاد درصد (۷۰٪) و سازمان بهزیستی کل کشور سی درصد (۳۰٪) به صورت تسهیلات بانکی اختصاص می‌یابد.

۳- تا معادل ده درصد (۱۰٪) از منابع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) به صورت کمک فنی و اعتباری و یارانه سود قابل تخصیص است.

۴- جهت به‌روزرسانی تجهیزات کارگاهی دانشگاه فنی و حرفه‌ای و سازمان فنی و حرفه‌ای و هنرستان‌های آموزش و پرورش پنج درصد (۵٪) از منابع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) به صورت تسهیلات بانکی اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱- سهم دستگاه اجرایی از منابع بند ۲ ماده (۲) این دستورالعمل به پیشنهاد دبیرخانه و تایید رئیس شورا ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲- بخشی از منابع جزء (۳) ماده (۴) به پیشنهاد دستگاه اجرایی و تایید کارگروه تخصصی ملی به صورت کمک‌های فنی و اعتباری تخصیص می‌یابد.

تبصره ۳- گزارش استفاده از منابع حاصل از بندهای ۶ و ۷ ماده (۲) این دستورالعمل توسط دستگاه اجرایی به دبیرخانه ارسال می‌گردد.

تبصره ۴- سقف اعتبارات قابل تخصیص استان‌های مختلف با اولویت استان‌های با نرخ بیکاری بالاتر به پیشنهاد دبیرخانه، به تصویب شورا می‌رسد.

تبصره ۶- در صورت عدم جذب منابع توسط استانها تا پایان آذرماه، دستگاه اجرایی مجاز است برنامه جابه جایی منابع بین استانها را به دبیرخانه پیشنهاد و پس از تایید رییس شورا اجرایی نماید.

فصل سوم- طرح‌های مشمول دریافت تسهیلات

ماده ۵- تسهیلات موضوع این دستورالعمل در استان‌های با اولویت نرخ بیکاری بالاتر به طرح‌های کارآفرینی، ایجاد، توسعه‌ای، تکمیلی و سرمایه در گردش و نیز احیای واحدهای تولیدی در موارد زیر قابل تخصیص است:

- کسب و کار خانگی
- واحدهای تولیدی خرد
- واحدهای تولیدی کوچک
- واحدهای تولیدی متوسط
- واحدهای تولیدی بزرگ
- شرکت‌های دانش‌بنیان
- واحدهای تولیدی پیشران

تبصره ۱- دستگاه اجرایی، به استثنای وزارت نفت و وزارت راه و شهرسازی موظفند بخشی از منابع تخصیصی خود به کسب و کارهای خانگی و واحدهای تولیدی خرد اختصاص دهند.

تبصره ۲- صرفاً آن دسته از دستگاههای اجرایی و نهادهای حمایتی می‌توانند در حوزه کسب و کارهای خانگی و واحدهای تولیدی خرد اقدام به ارائه برنامه نمایند که به تایید کارگروه تخصصی ملی از شرایط زیر برخوردار باشند:

۱- دارای شبکه گسترده تسهیل‌گری جهت احراز صلاحیت فنی و اعتباری متقاضیان و آموزش و توانمندسازی

آنان و دارای مدل اشتغالزایی در حوزه کسب و کارهای خانگی و واحدهای تولیدی خرد

۲- دارای شبکه نظارتی مناسب جهت رصد و پایش طرح‌های تامین مالی شده به‌منظور پایدار سازی این مشاغل

تبصره ۳- دستگاه اجرایی دارای شرایط تبصره (۲) می‌تواند رأساً و یا از طریق یک نهاد حمایتی که کارگروه تخصصی ملی شرایط مذکور را در مورد آنها تایید کرده باشد، اقدام به تهیه و اجرای برنامه خود در حوزه کسب و کارهای خانگی و واحدهای تولیدی خرد نمایند.

تبصره ۴- دستگاه اجرایی که از طریق یک نهاد حمایتی اقدام می‌نماید می‌بایست قبل از ارائه برنامه به کارگروه تخصصی ملی، تفاهم‌نامه‌ای را با نهاد حمایتی جهت انجام امور اجرایی منعقد کند.

تبصره ۵- واحدهای تولیدی پیشران و رسته‌های اولویت‌دار با هماهنگی دستگاه اجرایی توسط دبیرخانه تعیین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۶- دستگاه اجرایی موظف است در پیشنهاد برنامه خود ویژگی‌های زیر را در اولویت قرار دهد:

۱. تولید و تأمین کالاهای اساسی و راهبردی

۲. رسته‌های اولویت‌دار

۳. استان‌های با نرخ بیکاری بالاتر

۴. واحدهای تولیدی پیشران و شرکت‌های دانش‌بنیان

۵. واحدهای تولیدی نیمه تمام (در استان‌ها با نرخ بیکاری کمتر از میانگین کشوری، حداقل ۷۰ درصد

پیشرفت فیزیکی و بیشتر از میانگین کشوری، حداقل ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته باشند)

۶. واحدهای تولیدی صادرات محور

۷. هزینه پایین ایجاد هر فرصت شغلی

۸. متقاضی دریافت سرمایه در گردش

تبصره ۱- استان‌های با نرخ بیکاری بالاتر توسط دبیرخانه تعیین و به دستگاه اجرایی ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موظف است در زمان تایید طرح‌های متقاضیان اولویت‌های فوق را رعایت نماید.

ماده ۷- دستگاه اجرایی موظف است برنامه خود را حاوی اطلاعات زیر تهیه و به دبیرخانه ارسال نماید.

۱. هدف‌گذاری میزان تولید کالا یا خدمات

۲. منابع مالی مورد نیاز

۳. میزان اشتغال و هزینه ایجاد هر فرصت شغلی

۴. توزیع استانی برنامه‌ها

۵. سهم آورده متقاضیان

۶. زمان‌بندی اجرا

۷. میزان تسهیلات اعطایی

۸. نرخ سود تسهیلات

۹. یارانه سود مورد نیاز

۱۰. طول دوره مشارکت

۱۱. طول دوره تنفس

تبصره ۱- در تدوین برنامه، رعایت ضوابط و چارچوب تعیین‌شده در سند ملی آمایش سرزمین الزامی است.

تبصره ۲- نهاد حمایتی دارای برنامه در زمینه کسب و کار خانگی و واحدهای تولیدی خرد می‌بایست تا آخر تیرماه سال جاری طرح‌های خود را به دستگاه اجرایی معرفی نمایند.

تبصره ۳- دستگاه اجرایی موظف است تأییدیه کتبی اولیه مؤسسه عامل مبنی بر قبول عاملیت، منضم به پیش‌نویس قرارداد عاملیت را به دبیرخانه جهت بررسی و تأیید ارائه نماید.

تبصره ۴- دستگاه اجرایی در صورت توافق با صندوق توسعه ملی مبنی بر تلفیق منابع آن با منابع موضوع این دستورالعمل (با رعایت اساسنامه صندوق) موظف است تأییدیه کتبی اولیه صندوق را به دبیرخانه ارائه نماید.

ماده ۸- دوره بازپرداخت تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر یک سال و تسهیلات ایجاد، توسعه‌ای و تکمیلی حداکثر هفت سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً حداکثر دو سال و دوره بازپرداخت حداکثر پنج سال) می‌باشد.

تبصره - در موارد استثنا، مدت زمان اجرا، دوره مشارکت مدنی، تنفس و بازپرداخت تسهیلات به پیشنهاد دستگاه اجرایی و موافقت دبیرخانه قابل تغییر خواهد بود.

ماده ۹- کارگروهی ذیل شورا تحت عنوان کارگروه تخصصی ملی متشکل از معاون امور اقتصادی وزارت (رئیس)، معاون اقتصادی بانک مرکزی، معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت، معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، معاون امور برنامه‌ریزی وزارت نفت، معاون برنامه‌ریزی و مدیریت منابع وزارت راه و شهرسازی، معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و رئیس سازمان فناوری اطلاعات ایران، معاون توسعه مدیریت و جذب سرمایه معاونت علمی، فناوری ریاست جمهوری، رئیس

امور اقتصاد مقاومتی و شورای اقتصاد سازمان برنامه و بودجه کشور، یک نماینده مجلس شورای اسلامی ناظر در شورا و دو صاحب‌نظر اقتصادی از بخش خصوصی و تعاونی با معرفی رئیس شورا تشکیل می‌شود.

فصل چهارم - فرایند اجرا

ماده ۱۰- دستگاه اجرایی می‌بایست برنامه خود را تا پایان تیرماه به منظور بهره‌مندی از مزایای این دستورالعمل به دبیرخانه ارسال و به تصویب کارگروه تخصصی ملی برساند.

ماده ۱۱- دستگاه اجرایی پس از تایید برنامه توسط کارگروه تخصصی ملی با اعلام فراخوان عمومی نسبت به ثبت نام از متقاضیان در سامانه‌های مربوطه اقدام نماید و پس از بررسی طرح‌ها از نظر توجیه فنی، طرح‌های منتخب را به کمیته استانی معرفی کند. کمیته استانی پس از بررسی در چارچوب این دستورالعمل، طرح‌ها را به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارسال خواهد نمود.

تبصره ۱- کمیته استانی ذیل شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان با عضویت معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار (رئیس)، مدیرکل امور اقتصادی و دارایی (دبیر)، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، مدیرکل اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دستگاه اجرایی مربوطه تشکیل می‌شود.

تبصره ۲- شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان می‌تواند اختیارات خود را به کمیته استانی تفویض نماید.

ماده ۱۲- دستگاه اجرایی می‌بایست متقاضیان تایید شده و اولویت‌بندی شده را تا ۱/۵ برابر سقف اعتبارات محقق شده به موسسه عامل معرفی کنند.

تبصره ۱- بررسی و تایید توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح‌ها و اعتبارسنجی متقاضی بر عهده موسسه عامل خواهد بود.
تبصره ۲- موسسه عامل موظف است ضمانت‌های لازم و کافی را برای بازپرداخت اصل و سود از متقاضی دریافت نماید. مسئولیت اقدامات قانونی لازم برای وصول اصل و سود اقساط بر عهده موسسه عامل است.

تبصره ۳- حداکثر زمان اعلام کتبی پذیرش یا رد طرح‌های متقاضیان توسط دستگاه اجرایی ۱۵ روز است.

ماده ۱۳- بانک مرکزی ج.ا.ا موظف است با همکاری وزارت و سازمان برنامه و بودجه، دستورالعمل وحدت رویه، متضمن نحوه و تسهیل در پذیرش طرح‌ها و درخواست‌ها، گردش امور، دریافت وثایق، اعطای تسهیلات و وجه التزام را در چارچوب این دستورالعمل ظرف پانزده روز پس از ابلاغ آن، تهیه و به مؤسسه عامل ابلاغ کند.

ماده ۱۴- دبیرخانه موظف است به منظور ایجاد وحدت رویه، چارچوب قراردادهای عاملیت را ظرف حداکثر یک ماه پس از تصویب این دستورالعمل به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ نماید.

ماده ۱۵- دستگاه اجرایی موظف است پس از اعطای تسهیلات نسبت به پایش مداوم طرح‌ها و اطمینان از راه‌اندازی آن، اقدام و اطلاعات مورد نیاز و گزارش‌های عملکرد برنامه را ماهانه در چارچوب ابلاغی به دبیرخانه ارائه نماید.

تبصره- در راستای اعمال نظارت بر طرح‌ها، وزارت مکلف است سامانه (های) اجرایی و نظارتی لازم برای اجرا، رصد و پایش برنامه‌های موضوع این دستورالعمل از جمله میزان تولید، تعداد فرصت‌های شغلی ایجاد و تثبیت شده، نحوه و میزان تأمین منابع مالی را ظرف دو ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل تعیین نماید.

ماده ۱۶- موسسه عامل و دستگاه اجرایی موظفند منابع مالی دریافت شده از سازمان هدفمندی یارانه‌ها و گزارش عملکرد این دستورالعمل را بصورت ماهانه در چارچوب ابلاغی به دبیرخانه ارسال نمایند.

ماده ۱۷- وزارت موظف است گزارش منابع، مصارف و برگشتی وجوه این دستورالعمل را هر شش ماه یکبار به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و کمیسیون‌های ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

فصل پنجم- مسئولیت‌ها و اختیارات

ماده ۱۸- مسئولیت اجرای برنامه‌های موضوع این دستورالعمل به‌عهده دستگاه اجرایی ذی‌ربط، نظارت استانی بر عهده استانداری و نظارت عالی بر عهده شورا است.

ماده ۱۹- شورا می‌تواند برخی از وظایف و اختیارات خود را به کارگروه تخصصی ملی یا دبیرخانه تفویض نماید.

علیرضا رزم‌حسینی
وزیر صنعت، معدن و تجارت

علی اصغر مونسان
وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

سورنا ستاری
معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور

محمد شریعتمداری
وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

فرهاد دژپسند
وزیر امور اقتصادی و دارایی

کاظم خاوازی
وزیر جهاد کشاورزی

بیژن زنگنه
وزیر نفت

محمد جواد آذری جهرمی
وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

محمد اسلامی
وزیر راه و شهرسازی

محمد باقر نوبخت
رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور